

20. A szombat

A jászagos Teremtő a teremtés hat napja után a hetedik napon megpihent, és a szombatot minden ember számára a teremtés emlekezővénél rendelte. Isten megmájsáthatatlan tervének negyedik parancsolata Jézus, a szombat Ura tanításával és gyakorlatával összhangban megkívánja a hetedik napi szombatnak, mint a nyugalom, az imádkozás, és szolgálata napjának megtartását. A szombat az Istennel és egymással való bensőséges kapcsolat napja. Ez a Krisztusban törtéret megváltás jelképe, megszentelődésünk jele, húsgánk zloga és Isten eljövendő ránk országának előze. A szombat Isten és nápe kázzátti ránk szávetság állandó jele. E szent időszak estától estáig, naplementától naplementáig tartó ránk megtartása Isten teremtő és megváltó munkájának ünneplése. (1Máz 2:1-3; 2Máz 20:8-11; Lk 4:16; Ása 56:5-6; 58:13-14; Mt 12:1-12; 2Máz 31:13-17; Ez 20:12,20; 5Máz 5:12-15; Zsid 4:1-11; 3Máz 23:32; Mk 1:32)

Adám és Áva Istennel együtt tekintette meg paradicsomi otthonát. A látvány legzetelállat volt... elmondhatatlan. Ahogy azon a pnteken, a teremtés hatodik napján a nap lassan lenyugodott, és feltűntek a csillagok, ázítta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jás" (1Máz 1: 31 - Áj prot. ford.). Isten befejezte a teremtést. ázÁgy kászálta el a menny és a föld, és azoknak minden serege." (1Máz 2:1 - Áj prot. ford.)

De bármilyen szép volt a világ, amelynek teremtését Isten éppen, hogy befejezte, a legnagyobb ajándék és kívátsáig, amit Isten az ójonnan teremtett pának adhatott, a vele való személyes kapcsolat volt. A szombattal is megajándékozta őket, a kálánleges áldás, a Teremtőjékkal való kázzásság, bensőséges kapcsolat napjával.

Á

A szombat az egész Bibliában

A szombat kázzásponti jelentőségű istentiszteletünkben, mert a teremtés emlekezővénél, ami kinyilatkoztatja, hogy miért kell Istent imádni: Ő a Teremtő, mi pedig a teremtményei vagyunk. ázÉzért a szombat Isten imádságának igazi megalapozása, mert ezt a nagy igazságot minden más intézménynél hatásosabban tanítja. Az istentisztelet igazi alapja - nemcsak a szombati istentisztelet - a Teremtő és teremtményei közötti kálánbságban találhat. E fontos tény soha nem fakulhat meg, és ezt sohasem szabad elfelejteni." [1] Az emberiségnek az emlékezetben kell tartania nagy igazságot, hogy Isten rendelte el a szombatot.

A szombat a

teremtéskor. A

szombat a bűntelen világban szülemény. E nap Isten kényelmes ajándéka, amely által az emberiség a Mennybe kerülhet a Földön. Isten hátról cselekedete alapította a szombatot.

1.

Isten megpihent szombaton. A hetedik napon "Isten megnyugodott, és megpihent" (2Mózes 31:17 - 9. ford.), de nem azért nyugodott meg, mert szülemény volt (1Mózes 2:2), hanem mert "megnyugodott" - szülemény - ige szerint azt jelenti, hogy "megszűn" a munkát vagy tevékenységtől (vö. 1Mózes 8:22). "Isten nem azért pihent meg, mintha kimerült vagy elfáradt volna, hanem mert korábbi elfoglaltságait megszüntette." [2]

Isten

megpihent, és az embertől is elvárta, hogy megpihenjen; kénytelenül pihentető mutató az embernek (2Mózes 20:11).

Ha Isten a hatodik napon

fejezte be a teremtést (1Mózes 2:1), mit ért a Szentírás azon, hogy Isten "megszűn" a hetedik napon minden munkájában" (1Mózes 2:2)? Isten hat napon át végezte el az egész és a Föld teremtését, de még meg kellett alkotnia a nyugalom napját. A szombati pihenés volt az, amit megalkotott. A szombat volt munkájában az utolsó simítás, művek befejezése.

2.

Isten megteremtette a szombatot. Isten nemcsak megalkotta a szombatot, meg is teremtette. "Én a hetedik napon megnyugodtam és teremtettem azt, hogy Isten ezt a napot kegyelmének kénytelenül tette, olyan nappal, amely teremtést hoz teremtésnek." [3]

3. Isten

megszentelte a szombatot. Valamit megszentelni, azt jelenti: szentté tenni, vagy elkénytelenül tenni, mint szentet, szent céllal. Megszentelhető egy név, egy hely (mint pihentető a szülemény, a templom vagy a gyülekezet) és egy időszak (szent nap). Az a tény, hogy Isten megszentelte a hetedik napot, azt jelenti, hogy ez a nap szent; azt a Teremtő az Isten-ember kapcsolatának elemzésében cénytelenül tette el.

Isten megteremtette és

megszentelte a hetedik napot, a szombatot, mert ezen a napon megpihent minden munkájában. Nem a maga, hanem az emberiség számára teremtette és szentelte meg. Személyesen jelenléte teszi szentté és teremtette a szombatot.

A

szombat a Sínai-hegynél. A zsidók Egyiptomból való kivonulását követő események

tanácsot adják, hogy szem elöl tartsuk a szombatot. Ás így látszik, a rabszolgaságig kárhozhatatlan kárhoztatók nagyon megnehezítették a szombat megtartását. Nem sokkal szabadságuk visszanyerése után a manahullás csodájával az a Tízparancsolat kihirdetésével Isten nyomatékosan emlékeztette a zsidókat a hetedik nap, a szombat megőrzésére.

1. A szombat az a manna. Isten egy hónappal a sánai-hegyi kárhoztatók kihirdetése előtt vándorút a napra a betegségek ellen, ha szorgalmasan figyelnek az parancsolataira", az megtartják az minden rendelkezést" (2Móz 15:26; v. 1Móz 26:5). Nem sokkal ez a kárhoztatók után Isten emlékeztette a zsidókat a szombat szentségére. A manahullás csodájával kárhoztatóan tanította őket arra, milyen fontosnak tartja a hetedik napi pihenést.

Isten minden napon eladott manna adta a zsidóknak az napi szükségleteik kielégésére. Semmit sem volt szabad félretenni a kárhoztató napra, mert megromlott, amit félretettek (2Móz 16:4, 16-19). A hatodik napon a szokásos adag készítését kellett gyűjteni, hogy eladott legyen arra a napra az szombatra. Amikor arra tanította őket, hogyan kell a szombatot megtartani, az hogy a hatodik nap az előkészítő napja, Isten az gy szót: az holnap a nyugalom napja, az árnak szentelt szombat; amit szívesen akartok, szívesen akartok meg, az amit főzni akartok, főzzetek meg; ami pedig megmarad, azt mind tegytek el magatoknak reggelre"

(2Móz 16:23). A hetedik napra eltett manna nem romlott meg (2Móz 16:24). A negyedik parancsolathoz hasonlóan nyelvezettel Mózes az gy szót: az hat napon át szedjétek azt, de a hetedik napon szombat van, akkor nem lesz" (2Móz 16:26).

A zsidókat negyven éves pusztai vándorlásuk alatt, vagyis több mint 2000 egymást kárhoztató szombaton, a manahullás csodája emlékeztette a hat munkanap az a hetedik napi pihenés rendszerére.

2. A szombat az a kárhoztató. Isten a Tízparancsolat kárhoztatóba helyezte a szombat parancsát, amely az gy hangzik:

az Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, az végezd minden dolgodat; de a hetedik nap az árnak, a te Istenednek szombatja; semmi dolgot se tedd azon se magad, se fiad, se leányod, se szolgálid, se szolgálid leányod, se barmod, se jótevőnyed, aki a te kapuidon belül van; mert hat napon át teremted az árnak az eget az a Földet, a tengert az mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugvátok. Azért megajándékozta az árnak a szombat napját, az megszentelje azt" (2Móz 20:8-11).

A Tű-zparancsolat minden parancsolata nagyon fontos, Ős egyiket sem szabad figyelmen kű-vűl hagyni (Jak 2:10), de a szombat parancsűt Isten megkűlűnbűztette a tűbbitűl. Ezzel kapcsolatban megparancsolta: "Megemlűkezzű", mintegy rűbűresztve az emberisűget arra, hogy veszűlyes elfeledkezni e parancs fontossűgűrűű.

A szombatparancs kezdű szavai - "Megemlűkezzű a szombatnaprűű, hogy megszenteljűd" - azt mutatűjk, hogy a szombat megtartűsűt Isten nem a Sű-nainűj rendelte el elűszűűr. E szavak azt jelzik, hogy korűbbűű szűrmazik, a teremtűstűl, ahogy azt a parancsolat tovűbbi rűsze kinyilatkoztatja. Isten azt akarta, hogy a szombatot a teremtűs emlűkűre űnnepelűűk. Ez a parancsolat meghatűjrozza a pihenűs Ős az istentisztelet idejűt, arra űszűűnűve, hogy Istenrű Ős műveirű elműkedjűnk.

A szombatnak a teremtűs emlűkűűnnepekűnt valű meg tartűsa a bűlvűnyiműdűs ellenszere. Az Őg Ős fűld Teremtűre valű emlűkeztetűsűvel megkűlűnbűzteti Istent minden hamis istentűl. A szombat megtartűsa ezűt az igaz Isten irűnti hűsűgűnk jelűvű lesz - olyan jel, amellyel elismerűűk, hogy Ő a Teremtű Ős mindent uralű Kirűly.

A szombatparancs Isten tűrvűnyűnek pecsűtje.[4] A pecsűtek űltalűban hűrom elemet tartalmaznak, a pecsűt tulajdonosűnak nevűt, rangűt Ős hatűskűűrűt. A hivatalos pecsűteket okiratok Őrvűnyesű-tűsűre hasznűljűk. Az irat is ugyanolyan tekintűllyel bű-r, mint az a hivatalos szeműly, akinek a pecsűtjűt rűnyomtűk. A pecsűt azt jelzi, hogy az a hivatalos szeműly jűűhagyta az iratot, Ős hogy hivatalűnak minden tekintűlye műűgűtte űjű.

A tű-z parancsolat kűzűűt a szombat parancsa az, amely a pecsűt fontos elemeit tartalmazza. A tű-z kűzűű ez az egyetlen olyan parancs, amely azonosű-tja az igaz Istent nevűnek feltűntetűsűvel: "az űr, a te Istened"; rangűnak jelűsűvel, az a Valaki, aki alkotott - a Teremtű; Ős hatűskűűre, "az Őg Ős fűld" (2Műz 20:10-11). Mivel csak a negyedik parancsolat tanűsű-tja, hogy kinek a tekintűlye űjű a Tű-zparancsolat műűgűűt, ezűt ez a parancsolat tartalmazza "Isten pecsűtjűt" a tűrvűnyűhez csatolva, mint ami a tűrvűny hitelessűgűnek Ős kűtelezű voltűnak bizonyű-tűka.[5]

Valűban, Isten a szombatot "hatalma Ős tekintűlye emlűkeztetűűvű vagy jelűvűtette a bűntűl Ős lűzadűstűl mentes vűűgban. Ez űrűűk Őrvűnyű szeműlyes kűtelezetsűget hordozű intűzműnynek kűszűűlt, ezzel a figyelmeztetűssel kű-sűrve: "Megemlűkezzű a szombatnaprűű, hogy megszenteljűd azt" (2Műz 20:8)."[6]

Ez a parancsolat a hetet kűt rűszre osztja. Isten hat olyan napot adott, amelyben "munkűlkodűűl, Ős

végezd minden dolgodat", de a hetedik napon "Ézsemmi dolgot se tegy" (2MÁ^{3z} 20:9-10). "Ézâ" "Hat nap" - mondja a parancs - munkanap, de "a hetedik nap" nyugalomnap. A parancs bevezető szavai nyilvánvalóan teszik, hogy "a hetedik nap" Isten egyedülálló nyugalomnapja. "Megemlékezzél a szombat (nyugalom) napról, hogy megszenteljé azt" (2MÁ^{3z} 20:8)."[7]

Bár az

embernek szüksége van fizikai pihenésre, hogy felfrissítse testét, Isten a saját példájára alapítva azt a parancsot, hogy szombaton pihenjünk. Mivel Ő megpihent a világ első heti tevékenységétől, nekünk is meg kell pihennünk.

3. A szombat az a szentelés. Mivel Isten teremtője a világ minden részét, a szentelés helyet kapott a szentelésben (2MÁ^{3z} 34:27), a teremtő szentelésben elhelyezkedő szombaton kiemelkedő szerepe van Isten szentelésében. Isten kijelentette: a szombat "Ézjegye" az emberiségnek, "hogy megtudjátok, én vagyok az Isten", aki megszentel (Ez 20:12; v. Ez 20:20; 2MÁ^{3z} 31:17). Ezért - mondta Isten - a szombat "Ézjegye" az emberiségnek szentelésben (2MÁ^{3z} 31:16). "Éz" Miként a szentelés Isten szeretetén, népe iránti szeretetén alapszik (5MÁ^{3z} 7:7-8), úgy a szombat is - mint a szentelés jegye - Isten szeretetének jele."[8]

4.

Az Évi szombatok. A hetenkénti szombatokon a világ (3MÁ^{3z} 23:3) Izrael vallási naptárjában elszántan volt Évi szentelési szombat. Ezek a szombatok nem kapcsolódtak a hetedik napi szombathoz, illetve a heti időszakhoz. Ez a szentelési szombat "Éz az Isten szombatjainak a világ" (3MÁ^{3z} 23:38) a kovásztalan kenyerek Évi szentelésének első Évi utolsó napja, a világ szentelési napja, a szentelési Évi szentelési napja, az engesztelés napja Évi a szentelési Évi utolsó napja volt (v. 3MÁ^{3z} 23:7-8, 21, 24-25, 27-28, 35-36).

Ezek a szombatok a szentelés

bármely napjára eshettek, mivel döntünk a szentelés kezdetétől a szentelésig, amit viszont a holdnaptár szabott meg. Ha egybeestek a heti szombattal, akkor "Éznagy nap"-nak nevezték (v. Jn 19:31). "Éz" a heti szombatot Isten a teremtés hetének szentelésén az egész emberiség számára elrendelte, az Évi szombatok a szentelés-hegynél a szentelés-tett szentelési formák Évi szentelési rendszerének szerves részeként... amelyek előremutattak az eljövendő Messiásra, Évi ezek Évi szentelési Krisztus halála megszentelte."[9]

A

szombat Évi Krisztus. A Szentírás kinyilatkoztatja, hogy Krisztus ugyanúgy Teremtő volt, mint az Atya (I. Kor 8:6, Zsid 1:1-2; Jn 1:3). Tehát Ő a világ teremtője a hetedik napot nyugalomnapként az emberiség számára.

Később Krisztus a

szombatot ugyanúgy szentelési munkájával, mint teremtő munkájával. Mint a nagy "ÉzVAGYOK" (Jn 8:58, 2MÁ^{3z} 3:14), a szombatot belefoglalta a szentelésbe, hogy hangsúlyozottan emlékeztessen erre a heti

istentiszteletre, a Teremtővel való³ hetenkénti találkozással. Még egy másik okot is felhozott a szombat Á¹/₄ nepszere: népe³nek megváltásait (5M³z 5:14-15). Tehát a szombat megjelöli azokat, akik elfogadják Jézust, mint Teremtőt és Megváltót.

Krisztus

kettős szerepe - mint Teremtő és Megváltó - nyilvánvalóan teszi, mi³rt Á¹/₄ illátotta, hogy mint Ember Fia, Ő a szombatnak is Ura" (Mk 2:28). Ezzel a tekintéssel el³rhette volna a szombatot, ha akarta volna, de nem akarta. Ellenkezőleg, minden emberre vonatkoztatta, mondván, "A szombat lett az ember³rt" (27. vers - Á^oj prot. ford.).

Egész földi szolgálatban

Krisztus példát mutatott a húsges szombat¹/₄ nepszere. "Szokása" volt, hogy szombaton istentiszteletre menjen (Lk 4:16). A szombati istentiszteleteken való³ rászólata kinyilvánítja, hogy istentiszteleti nap³nt szentesítette a szombatot.

Krisztus annyira a sz¹/₄v³n

viselte a szombat szentségét, hogy amikor feltámadása után a bekövetkező Á¹/₄ld³sről beszélt, tanácsot adott tanítványainak a szombattal kapcsolatban: "Imádkozzatok - mondta -, hogy a ti futástok ne telen legyen, se szombatnapon" (Mt 24:20). Ez világosan bizonyította, ahogy Jonathan Edwards megjegyezte, "hogy a keresztyének már akkor is k³telesek voltak szigorúan megtartani a szombatot." [10]

Amikor Krisztus befejezte

a teremtés munkáját - első nagy tét³ világnk t³rtelmében -, megpihent a hetedik napon. Ez a pihenés befejezést és elvégzést fejezett ki. Ehhez hasonlóan cselekedett földi szolgálata végén, amikor befejezte má³sodik nagy tét³ a t³rt³nelemben. Péntek délután, a hatodik napján, Krisztus befejezte megváltási k³ld³st a föld³n. Utolsó szava ez volt: "Elvégeztem!" (Jn 19:30). A Szent³rs hangszólyozza, hogy amikor Krisztus meghalt, "az Á¹/₄ nepszi elők³sz³let napja volt az, és elkezdődött a szombat" (Lk 23:54- Á^oj prot. ford.). Halála után pihent a s³-rban, Á³-gy jelképezve, hogy bevégezte az emberiség megváltását. [11]

Tehát a szombat

bizonyítást tesz Krisztus teremtési és megváltási munkájáért. Megtartásával k³vetői vele egy³tt Á³rvendeznek afelett, amit az emberiség³rt tett. [12]

Á

A szombat és az apostolok. A

tanítványok nagy tiszteletben tartották a szombatot. Ez nyilvánvaló volt Krisztus halálakor. Amikor a szombat megérkezett, megszakították temetősi előkészítéseiket, és "észszombaton nyugovónak a parancsolat szerint", hogy majd folytassák ezt a munkát vasárnap, "éza hőt első napján" (Lk 23:56-24:1).

Ahogy Krisztus is tette,

az apostolok is istentiszteletet tartottak a hetedik napi szombaton.

Evangélikusok során Pál elment a zsinagógába szombaton, és Krisztusral (ApCsel 13:14; 17:1-2; 18:4). Még a pogányok is meghívták, hogy prädikálja Isten Igáját szombaton (ApCsel 13:42, 44). Olyan helyeken, ahol nem volt zsinagóga, megkereste a szombati istentisztelet szokásos helyét (ApCsel 16:13). Miként Krisztus rászólte a szombati istentiszteleteken azt mutatta, hogy a hetedik napot az istentisztelet kárlételes napjaként fogadta el, Pál is ugyanezt tette.

Az apostol

húsges hetenanti szombatánneplése szüges ellentben áll az évi szertartásos szombatokkal kapcsolatos állásfoglalásával. Pál világgossá tette, hogy a keresztényeknek nem kell ezeket az évenkénti nyugalomnapokat megtartaniuk, mert Krisztus a szertartási törvényeket a keresztre szegezte (lásd e kinyv 18. fejezetét). Ezt mondta: "Senki azért titeket meg ne töljen évostort vagy ivástort, avagy énnep vagy éjhold, vagy szombat dolgában, amelyek csak árnyékok a kávetkezendő dolgoknak, de a valóság Krisztus" (Kol 2:16-17). Mivel e szüveg értelmi ásszefüggése "formaságos dolgokkal foglalkozik, az itt említett szombatok a zsidó évi énnepes szertartási szombatjai, amelyek csak árnyékokai" vagy előképei a Krisztusban bekávetkezendőknek".[13]

A galáciai

levélben Pál hasonlóképpen tiltakozott a szertartásos törvényi kávetelményeinek betartása ellen. Ezt mondta: "Megtartjátok a napokat és hánapokat és időket, meg az esztendőket. Föltelek titeket, hogy hiába fáradoztam kárlételes" (Gal 4:10-11).

Sokaknak az a benyomásuk,

hogy János a vasárnapra utalt, amikor azt mondta, hogy "Lélekben valók ott az Árnak napján" (Jel 1:10). A Biblia azonban csak egy napot nevez az Árn kárlételes tulajdonának, és ez a szombat. Krisztus kijelentette: "A hetedik nap az Árnak, a te Istenednek szombatja" (2Máz 20:10), amelyet kásöbb "észszent napomnak" nevezett (Ása 58:13 - Áj prot. ford.). Krisztus a szombat Urának nevezte Ánmagát (Mk 2:28). Mivel a Szent-rásban az egyetlen nap, a hetedik napi szombat, amelyet az Árn sajátjának nevez, logikusnak látszik arra a kávetkeztetésre jutni, hogy János a szombatra utalt. Semmilyen bibliai pálda nem mutat arra, hogy ő ezt a kifejezést a hőt első napjára, vagyis a vasárnapra vonatkoztatta volna.[14]

A Biblia

sehol sem parancsolja meg, hogy a hőt bármely napját énnepeljék a szombat helyett. A hőt semmilyen más napját nem mondja áldottnak vagy szentnek. Az Ástestamentum sem utal arra, hogy Isten a szombatot a hőt más napjával váltotta fel.

Ellenkezőleg, a Szent-írás

Istennek azt az akaratát nyilatkoztatja ki, hogy népe az egész szent-írás alapján
 azt a szabályt adja a szombatot: "Mint az ój egek és az ój föld, amelyet én teremtek,
 megáll a szombat, az ősz, azoképpen megáll a ti magvatok és nevetek...
 Hétfőnapra és szombatra minden test engem imádjani, az ősz" (Máté 23:31-32).

A

szombat jelentősége. A szombatnak nagy a jelentősége, és tele van mály és gazdag lelki
 tartalommal.

1. A teremtés és az emberiség elhívása. Amint láttuk, a Teremtés parancsát
 szerint a szombat elsődleges jelentősége, hogy a világot teremtésére
 elhívta (Máté 20:11-12). Az a parancs, hogy a szombatot a hetedik napot,
 mint nyugalomnapot, "szenteljük" kapcsolódik a teremtéshez, mivel a
 szombat intenciója az, hogy megőrizze az első teremtés cselekményének
 emlékét. Továbbá, az egész emberi család az egész megteremtett
 isteni cselekménynek, a teremtésnek az első hetedik napjának; emlékeztet a
 szombat parancsának, mint Isten teremtő hatalmára és az emlékeztetésnek
 megőrzésére Isten az egész emberiség számára emlékeztető teszt. "[15] Strong a szombatot olyan "szent-írás
 emlékeztető" nevezi, amelyet "Isten rendelt el a teremtés cselekményére
 az első emlékeztető napján." [16]

Azok, akik

megőrzik a szombatot, mint a teremtés emlékeztető napját, ezzel hálásak és szentek
 elismerték, "hogy Isten a Teremtő és az első napján uralkodik"; hogy ők az emlékeztetőnek
 alkotásai és hatalmának alárendeltjei. Tehát a szombat intenciója teljesen
 emlékeztető jellegű az egész emberiség számára. Nincs benne semmi homályos, és
 nem korlátozott egyetlen nappalra. "[17] Ameddig az ősz imádjuk Istent, mert Ő a mi Teremtőnk, mindaddig a
 szombat marad a teremtés bizonyosága és emlékeztető napja."

2. A megváltás jelképe. Amikor Isten megszabadította

Izraelt az egyiptomi rabszolgaságból, a szombat, ami ma akkor a teremtés emlékeztető napja
 volt, a szabadulás emlékeztető napja is lett (Máté 5:15). "Az ősz azt akarta, hogy a
 hetenként ismétlődő és helyesen megtartott szombati nyugalom folytonosan
 feloldozza az embert valamilyen egyiptomi szolgaságból, amely nem korlátozott
 semmilyen országra, sem szádra, hanem magában foglal minden országot és
 minden kort. Az embernek ma meg kell szabadulnia abból a rabságból, amelybe a
 kapzsiság, nyereszkeség, hatalom, társadalmi egyenlőtlenség, az igazság és a bűn
 sodorja." [18]

A kereszt

jelképe a szombati nyugalom a megváltás és az igazság jelképe teszt. "Arra
 emlékeztet, hogy Immanuel kivezetett a bűn rabságából. Legnagyobb terhünk a
 reánk nehezedő engedetlenségünk sálya. A szombati nyugalom, amely visszafelé
 mutat a sárban pihenő Krisztusra, a bűn feletti győzelem nyugalma, a

keresztényeknek igazi lehetőségét kínálják Krisztus bocsánatának, bűnökértüknek és nyugalmuknak elfogadására és megtapasztalására." [19]

3. A megszentelődés jele. A szombat Isten Ájtformájának erejének jele, a szentség vagy megszentelődés jele. Az Ásr kijelentette: "Az én szombataimat bizony megtartjátok; mert jel az én népeimnek és tiszteletük nemzeteimről nemzeteimre, hogy megtudjátok, én vagyok az Ásr, aki titeket megszentellek" (2Máz 31:13; v. Á. Ez 20:20). A szombat tehát Istennek, mint megszentelőnek a jele is. Mivel az ember Krisztus vére által szentelődhet meg (Zsid 13:12), a szombat annak is a jele, hogy a hűvő elfogadja Krisztus véreit a bűn bocsánatára.

Éppen úgy, ahogy Isten a szombatot, szent círtelre kínálta - tette el, népeit is elkülönítte - ti szent círtelre - hogy különleges tanója legyen. Azon a napon Istennel való kapcsolatunk szentséghez vezet; megtanulják, hogy ne a saját erőforrásaikra, hanem Istenre támaszkodjanak, aki megszenteli őket.

"Az az erő, amely mindent teremtett, ugyanaz az erő, amely újra teremti a lelket a maga képére. A szombat a megszentelődés jele azok számára, akik megszentelik. Az igazi megszentelődés Állszhang Istennel, vele való egység jellemében. Erre az Ő jellemétől való elkülönítéstől elvek iránti engedelmességgel lehet eljutni. És a szombat az engedelmesség jele. Aki szőlőből engedelmességgel a negyedik parancsolatnak, az engedelmességgel fog az egész népre. Engedelmességgel által szentelődik meg." [20]

4. A húsgé jele. Ahogy Isten Adám és Éva húsgét prátára tette az Édenkert kázzepébe helyezett, járt és gonosz tudásnak fájával, ugyanúgy minden ember Isten iránti húsgét prátára fogja tenni a T-zparancsolat kázzepébe helyezett szombatparancs.

A Szent-írás
kinyilatkoztatja azt, hogy a májodik advent előtt az egész viláig kát csoportra oszlik: azokra, akik húsgések, és azokra, akik megkezdik Isten parancsolatait és Jézus hitét, és azokra, akik imádják és a fenevadat és annak kátot" (Jel 14:12, 9). Akkor Isten igazsága nagy lesz a viláig előtt, és viláigossá válik, hogy a Szent-írás hetedik napi szombatjának engedelmesség megtartása bizonyítja a Teremtő iránti húsgétet.

5. A kázzepé és Ájpolásnak ideje. Isten az Ájllatokat az emberiség számára teremtette (1Máz 1:24-25). A magasabb szintű társas viszony kialakítására Isten egymásnak adta a fát és a nőt (1Máz 1:18-25). A szombattal pedig Isten olyan ajándékot adott az emberiségnek, amely a társas viszony legmagasabb formáját, Isten társaságát kínálja. Isten nem úgy alkotta az embereket, hogy csak az Ájllatok társai legyenek, még csak nem is kizárólag az emberi lények. Isten a maga számára teremtette őket.

A szombat az, amikor

kétféle leges módon megtapasztaljuk Isten jelenlétét. Ha nem lenne szombat, mindenki vég nélkül dolgozna és verejtékezne. Minden nap egyforma lenne, és világi célokat szolgálna. De amikor a szombat megérkezik, reményt, örömet hoz, célt ad, és bátorít. Időt ad arra, hogy az istentisztelet, imádkozás, áhítat, az Ige tanulása és hirdetés, az evangélium terjesztése útján kézzel fogva jussunk Istennel. A szombat lehetővé teszi Isten jelenlétének megtapasztalására.

6. A hit állatai megigazulás jele. A keresztyének előtt világos, hogy az igazságot őszintén kereső, lelkiismeretes nem keresztyékekkel a Szentlélek meg tudja tetni Isten tervének általános elveit (Róm 2:14-16). Ez a magyarázata annak, hogy miért gyakorolják nem keresztyének is a szombatot bizonyos fokig elítélő kilenc parancsolatot. De nem ez a helyzet a szombatparanccsal.

Sokan belátják, miért van

szükség hetenként egy nap pihenésre, de sokszor nehezen értik meg, miért helyes és dicsőretes a hét napon dolgozni, de bűn a hetedik napon. A természet nem nyújt semmilyen alapot a hetedik nap megtartására. A bolygók keringenek a pályájukon, a növények nőnek, és a napfény váltja egymást, és az állatok úgy viselkednek, mintha minden nap egyforma lenne. Miért kell akkor az embernek a hetedik napi szombatot megtartani? – A keresztyének számára csak egy oka van ennek, és semmi más, de ez az ok elgondol: Isten mondta." [21]

Csak Isten

kétféle kinyilatkoztatása alapján érthetik meg az emberek, mi az oka a hetedik nap megnevelésének. Azok, akik megtartják a hetedik napot, hitből és Krisztus iránti feltétlen bizalomból teszik, aki megparancsolta a szombat megszentelését. A szombat megtartásával a hűvök kifejezik, hogy készek Isten akarata, és nem a saját dicsőségük szerint lenni.

A hűvök a hetedik nap

megnevelésével nem saját megigazulásukra törekvenek, hanem a szombatot Krisztussal, a Teremtővel és Megváltóval való kézzel fogva eredményeként tartják meg. [22] A szombat megnevelés Krisztus igaz voltának a hűvő megigazulásában és megszentelődésében jelentkező eredménye, igazolva, hogy megszabadultak a bűn szolgálatától, és felállították Krisztus távolléte igazságait.

– Az almafa

nem azért lesz almafa, mert almát terem. Előbb almát kell lennie. Azért termő, hogy almát terem. Az igazi keresztyén sem azért tartja meg a szombatot vagy a többi kilenc előírás, hogy innagyt megigazítsa. Hanem ez annak a megigazulásnak a természetes gyümölcse, amelyben Krisztus részesíti. Aki így tartja meg a szombatot, az nem irvánnyeskedő, mert a hetedik nap kétféle megtartása a hűvő megigazulásának és megszentelődésének belső leleltetését jelzi. Ennek foga az igaz szombat megnevelés nem azért nem cselekszik tiltott dolgokat

szombat, hogy elnyerje Isten kegyelmét, hanem mert szereti Istent, és a szombatot olyannak akarja tenni, ami a lehető legszorosabb kapcsolatba vonja Istennel." [23]

Szombatünnepeink

arról tanít, hogy nem a saját cselekedeteinkre támaszkodunk, és hogy tudjuk, egyedül Krisztus, a Teremtő menthet meg bennünket. Valóban, ez az igazi szombat, és lelki élet a bennünket űző emberekként formálva. Jézus Krisztus, a Teremtő és Megvilágosító iránti páratlan szeretetről tanít. Ez teszi a megfelelő nap megfelelő módon való megtartását a hit általi megigazulás jelévé." [24]

7. A Krisztusban való nyugalom jelképe.

A szombat, amely emlékeztette Izraelt arra, hogy Isten Egyiptomból kiszabadította népét, és megnyugvást adott neki a földi Kánaánban, megkísérelte annak a kornak megvilágítottait a káprnázó népektől. A szombat ugyanígy jele annak is, hogy Isten a megvilágítottakat a bűntől megszabadítja, és nyugalommal ajándékozta meg, s elkísérte a világtól." [24]

Aki belép az Isten által

felkeltetett nyugalomba, az ez megnyugodott cselekedeteitől, amiképpen Isten is a magáéért (Zsid 4:10). Ez a nyugalom lelki nyugalom, és saját cselekedeteink-től való megnyugvás, a bűn elhagyása. Ebbe a nyugalomba hívja népét Isten, és ez az a nyugalom, amelynek jelképe a szombat is, és a Kánaán is." [25]

Amikor

Isten befejezte a teremtés munkáját, és megpihent a hetedik napon, de annak és a szombattal lehetőséget keltett arra, hogy megpihenjen őbenne. Bár ők elbuktak, nem változik Isten eredeti szándéka; ma is ezt a nyugalmat kell nélni az emberiségnek. A szombat a bűnbeesés után is e nyugalom emlékeztetője maradt. Ez így tesz a hetedik napi szombat megszentelése nemcsak Isten, a mindenség Teremtője iránti hitről bizonyítást, hanem az abban való hitről is, hogy Őt tudja formálni az életet, és alkalmassá tudja tenni az embert arra az örök nyugalomra, amelyet eredetileg a föld lakóinak adni akart." [26]

Isten

megígérte ezt a lelki nyugalmat a testi Izraelnek. Bár nem léptek be abba, Isten meghívása most is örökös: "Én azoknak ígértem meg a szombatja az Isten népének" (Zsid 4:9). Azoknak, akik szeretnék belépni ebbe a nyugalomba, "Élőszó hit által be kell lépni Isten lelki nyugalmába", a "lelki bűntől való megnyugvásnak, és nem az örökös társaságban való nyugalomába". [27]

Az Őstestamentum

figyelmezteti a keresztényt, hogy ne várjon addig, amíg megtapasztalja ezt a kegyelem és hit általi megnyugvást, mert a "éma" az alkalmas idő a belépésre

(Zsid 4:7; 3:13). Akik beléptek ebbe a nyugalomba - a Jézus Krisztusba vetett hit által kapott megmentő kegyelembe -, nem igyekeznek tovább arra, hogy a saját cselekedeteik által igazuljanak meg. Így lesz a hetedik napi szombat megünneplése az evangélium nyugalomába való belépés jelképe.

Későbbiek az istentisztelet napjának megváltoztatására

Mivel a szombat nagyon fontos szerepet játszik Istennek, mint Teremtőnek és Megváltónak az imádságban, nem meglepő, hogy Szentírásunkban hűböröt indított e szent istentisztelet megdöntésére.

A Biblia sehol sem ad engedélyt az istentisztelet e napjának megváltoztatására, amelyet Isten az Ószövetségben alapított, és a Sínai-hegyen újra meghirdetett. Ezt olyan keresztények is felismerték, akik vasárnapot ünnepelnek. James Gibbons, katolikus borbos ezt írta: "Éljen az Elővashatod a Bibliát Mázses első könyvtől a Jelenések könyvéig, és egyetlen olyan sort sem fogsz találni, amely feljogosít a vasárnap megszentelésére." A Szentírás a szombat vallási megtartását teszi kötelezővé.[28]

A protestáns A. T. Lincoln beismerte: "Nem lehet az Ószövetséggel igazolni azt a hiedelmet, hogy Isten a feltámadástól kezdve az első napot rendelte el szombatként való ünneplésére." [29] Elismerte: "Hetedik napi szombatossá lenni az egyetlen következetes eljárás mindazok számára, akik vallják, hogy mint erkölcsi törvény, az egyszó Tízparancsolat kötelező." [30]

Ha nincs bibliai bizonyítás arra, hogy Krisztus vagy tanítványai az istentisztelet napját megváltoztatták, miként lehetséges, hogy sok keresztény a vasárnapot fogadja el a szombat helyett?

A vasárnap ünneplésének keletkezése. Az istentisztelet napjának szombatról vasárnapra való áthelyezése fokozatosan történt. Nincs bizonyítás arra, hogy a keresztények a második század előtt vasárnap tartották volna hetenkénti istentiszteletüket, de arra van bizonyítás, hogy a második század közepére egyes keresztények inkább inkább ünnepték a vasárnapot istentiszteleti napként, de nem nyugalomnapként.[31]

A római gyülekezet, amely nyomán pogányokból lett keresztényekből állt (Róm 11:13), átvette a vasárnapi istentisztelet bevezetésében. Rómában, a birodalom fővárosában erős zsidóellenesség alakult ki, ami az idő múlásával csak fokozódott.

E zsidóellenesség ellenhatásaként a vasáros keresztényei megpróbálták megkísérelni elhagyni magukat a zsidóktól. Elhagytak a zsidókkal való kapcsolat szokásaikat, és kezdtek feladni a szombat tiszteletét, lámpásokat tőve a vasárnap kizárólagos megtartása felé.[32]

A második

századtól az ötödikig, bár a vasárnap tekintélye nőtt, a keresztények majdnem az egész római birodalomban továbbra is megőrzötték a hetedik napi szombatot. Szókratész, az ötödik századi történetíró, ezt írta: "Az egész világon majdnem minden gyülekezet minden héten szombatján megtartja a szent misztériumokat, de Alexandria és Róma keresztényei valamilyen ősi hagyomány alapján ezekkel felhagytak." [33]

A negyedik

és ötödik században sok keresztény mind szombaton, mind vasárnap istentiszteletet tartott. Sozomen, e kor egyik történetírója, ezt írta: "A népszerű Konstantinápolyban és majdnem mindenütt a szombat és a hétfő első napján is, amely szokást soha nem gyakorolták Rómában, sem Alexandriában." [34]

Ezek a hivatkozások

mutatják, hogy Róma vezető szerepet játszott a szombat-őrzés mellőzésében.

Vajon

azok, akik felhagytak a hetedik napi istentisztelettel, miért a vasárnapot választották, és nem a hétfőt más napjait? Az egyik fő ok az volt, hogy Krisztus vasárnapot tartott fel; és állítólag Krisztus adott felhatalmazást az e napi istentiszteletre. "De bármilyen furcsának is tűnik, a második és harmadik század egyetlen rómaija soha egyetlen, a vasárnap szombat helyetti megtartására feljogosító Biblia-verset sem idézett. Sem Barnabás, sem Ignác, sem Justinus, sem Irénéus, sem Tertullianus, sem Római Kelemen, sem Alexandriai Kelemen, sem Origenész, sem Ciprián, sem Viktorinus, sem más Krisztus korabeli római nem tudott semmi ilyen utalásról, sem József, sem a Biblia bármely részéből." [35]

A népszerűség

és annak hatása, hogy a pogány rómaiak napimádattal és szorongással voltak a vasárnap, később a hozzájárult e napnak az istentisztelet napjaként való egyre terjedő elfogadásához. A napimádattal fontos szerepet játszott az egész 3. századi világban. Ez volt "a római vallás egyik legrágóbb alkotóeleme". A keleti napkultusz keletkezésében "a Kr. u. második század elejétől a Sol invictus kultusza volt az uralkodó Rómában és a birodalom más részén is." [36]

Ez a

népszerű vallás az új hűvösökön keresztül hatással volt az ősegyházra. "A pogánysággal megértett keresztények állandóan csábították a hűvösöket a Nap tiszteletére. Ezt nemcsak az jelzi, hogy az egyházatyák sokszor kifogásolták ezt a gyakorlatot, hanem az is, hogy a napimádattal visszatérő krétizódik a keresztény

liturgiában.[37]

A negyedik

század tanácsa volt a vasárnapot bevezetésnek. Először polgári jellegű vasárnapot adtak ki, majd jöttek a vallási jellegűek. Konstantin császár Kr. u. 321. március 7-én becsapta ki az első polgári vasárnapot. Tekintettel arra, hogy a vasárnap népszerű volt a pogány napimádók között, és sok keresztény is tisztelte, Konstantin azt remélte, hogy a vasárnap 1/3-nappal tartatásával biztosítja a kormánya részére a vasárnapot. [38]

Konstantin

vasárnapot tette a császár napimádási mártírját. Őgy szöveg a terv: "Ézsa Nap tiszteletre mártír napján (venerabili die solis) az eljövők és várossal lakók pihenjenek, és minden műhely zárva legyen. De vidéken a mezőgazdasági munkásoknak a terv megengedi, hogy dolgozzanak vasárnap." [39]

Néhány

évtizeddel később az egyház kivette Konstantin példáját. A laodiceai zsinat (kb. Kr. u. 364-ben), amely, bár nem egyetemes, de római katolikus tanácskozás volt, kiadta az első egyházi vasárnapot. A 29. cikkben az egyház megkérvelte a keresztényektől, hogy tiszteljék a vasárnapot, és "ézsa lehet, ne dolgozzanak azon a napon", de kifogást emelt a szombati pihenés ellen, és elrendelte, hogy a keresztények ne "éztlenkedjenek szombaton (gárda 1/1 sabbaton), hanem dolgozzanak azon a napon." [40]

Kr. u.

538-ban, abban az évben, amelyben a praxiciában jelzett 1260 esztendő elkezdődött (I. és II. fejezet), a római Katolikus Harmadik Országos zsinat kiadott mártír a Konstantinai is szigorúbb tervet. E zsinat 28. cikkében kimondja: "vasárnap mártír ézsa mezőgazdasági munkát is felfelé kell tenni, hogy az embereket ne akadályozza a templom építésében." [41]

A

változtatás megjelölése. A Biblia kinyilatkoztatja, hogy a vasárnap keresztényi intőzőmunkát valaki megtartása "ézsa tervszegés titkos bűnhez" vezethető vissza (2Thessz 2:7), amely már a korábban is működött (I. és II. fejezet). Dániel 7. fejezete praxiciában keresztény Isten megmutatta, hogy előre tudott az istentisztelet napjának megváltoztatásáról.

Dániel látomása az Isten

népe és tervnyelvi elleni támadást mutatja be. A kis szarv (Jel 13:1-10-ben pedig egy fenevad) által ábrázolt támadás hatalom a nagy hitehagyást idéző elő a keresztény egyházon belül (I. és II. fejezet). A kis szarv, amely a negyedik fenevadból támad, és a bukása után fő 1/1 vezető hatalommá lesz (I. és II. fejezet), megkísérli megváltoztatni "ézsa idők és a terv" (Dániel 7:25). Ennek a hitehagyás hatalomnak sikerül a viláig nagy részét megveszteni, de az "ézt" ellene fog dőteni (Dániel 7:11, 22, 26). A végző megpróbálja

idején Isten kénytelen volt lépni a kezébe, és megszabadta őket (Dán 12:1-3).

Ez a

práxis csak egyetlen hatalomra illik rá, a kereszténységben. Csak egyetlen vallási szervezet van, amely azt állítja, hogy joga van Isten tervének megváltoztatására. Figyelj meg, hogy a római katolikus hatóságok mire tartottak igényt a történelem során:

Kr. u. 1400 körül Petrus

de Ancharano azt állította, hogy az ő pápa megváltoztathatja Isten tervét, mert hatalma nem embertől, hanem Istentől van, és Isten helyett cselekszik a földön, teljes joggal lépve meg és oldozva fel nyájait".[42]

E

megdöbbentő állítás hatása bebizonyosodott a reformáció idején. Luther kifejtette, hogy nem az egyházi hagyomány, hanem a Szentírás irányítja az életet. Jelszava a Sola Scriptura - "Egyedül a Biblia" volt. John Eck, a római katolikus vallás egyik legfőbb képviselője, bírálta Luthernek ezt a kijelentését, azt állítva, hogy az egyház tekintélye a Biblia felett áll. Feladta a leckét Luthernek a bibliai szombat és vasárnap megtartásának felcserélésével kapcsolatban. Ezt mondta Eck: "Az Szentírás ezt tanítja: Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, és vedd meg minden dolgodat; de a hetedik nap az Őrnak, a te Istenednek szombatja" stb. De az egyház a saját hatalma alapján a szombatot vasárnapra változtatta, amire Őnek [Luthernek] nincs szentírási szöveg".[43]

A tridenti

zsinaton (1545-1563), amelyet a pápa a protestantizmus megállítására hívott össze, Regio Erseke, Gaspare de Fosso, Ője előhozta ezt a kérdést. "Tehát az egyház tekintélyt - mondta - a legvilágosabban a Szentírás világátja meg, mert máig egyrészt (az egyház) ajánlja, isteninek nyilvánítása (és) olvasásra kényszerít nekünk... másrészt az Őr által a Szentírásban tanított tervényes előírások megszüntek ugyanannak a hatalomnak (egyház) alapján. A szombat, a legdicsőbb nap a tervényben, az Őr napjára változott... Ezek és más hasonló dolgok nem Krisztus tanításán alapítva változtak meg (mert Ő azt mondja, hogy a tervény betöltésére, és nem megsemmisítésére jött), hanem azokat az egyház hatalma változtatta meg".[44]

Tartja-e

még az egyház ezt az állítást? A The Convert's Catechism of Catholic Doctrine 1977. Ővi kiadása tartalmazza e kérdések és válaszok sorát.

"Kérdés: Melyik a nyugalomnap?"

â€žVálasz: A szombat a nyugalomnap."

â€žKérdés: Miért tartjuk a szombat helyett a vasárnapot?"

â€žVálasz: Azért tartjuk a szombat helyett a vasárnapot, mert a katolikus egyház áttette az ánnepet szombatról vasárnapra." [45]

John A.

O'Brien, római katolikus tudós The Faith of Millions (1974) című nagyszerű könyve szerint erre a súlyos megállapításra jutott: "Mivel a Biblia a szombatot, és nem a vasárnapot írta elő, nem furcsa, miszerint nem katolikusok, akik állítják, hogy vallásukat kizvetlenül a Bibliából, és nem az egyházról veszik, a vasárnapot ánnepként a szombat helyett? Igen, ez kizvetlenlenség." A vasárnap ánnepként szokása - mondta - a katolikus egyház tekintélyén alapszik, nem pedig egy kifejezett bibliai szövegen. Ez az ánnep és megmarad, hogy emlékeztessen arra az anyaszentegyházra, amelyből a nem katolikus szekták kiváltak - mint az a fió, aki elszállt otthonából, de még a zsebében hordja anyja kópát vagy egy hajfértjét." [46]

Az ezekre

az előjogokra való igény a prófétia megvalósulása, és ez segít azonosítani a kicsiny szárvval jelzett hatalmat.

A szombat

helyreállítás. Ásai

könyve 56. és 58. fejezetben Isten szombatreformra szólítja fel Izraelt.

Megítvendéll, milyen csodálatos dolog lesz, amikor nyíja kizsereglenek a pogányok (ás 56:8), és ennek az ádvísságet szolgáló missziónak a sikerét a szombat megszentelésével kapcsolja íssze (ás 56:1-2, 6-7).

Isten

gondosan kírálja rá nópának ezt a kállás munkáját. Bár káldetésük az egész világnak szól, kállásnak olyan embercsoportra írnyul, amely hávőnek vallja magát, de valójában nem tartja be Isten előírásait (ás 58:1-2). Isten e szavakkal fejezi ki megbáztatásait azokhoz az állálagos hávőkhez: "Megít-tik fiaid a rógromokat, az emberítők alapzatait felrakod, és nevezteled romlás és ópátőjének, ásványek megít-tájának, hogy ott lakhassanak. Ha megtartátat szombaton íbadat, és nem úzd kedveledet szent napomon, és a szombatot gyányírúságnak hávod, az ásr szent és dicsőságes napjának, és megszenteled azt, dolgot nem távón, foglalkozást sem találván, hamis beszédet sem szálván, akkor gyányírúságed lesz az ásrban" (ás 58:12-14).

A lelki Izrael káláldetése ugyanaz, mint az ősi Izraelé volt. A kicsiny szarvval ábrázolt hatalom rást áttátt a tárványon, amikor megváltoztatta a szombatot. Ahogy Izraelben helyre kellett állítani a lábbal tiport szombatot, áppágy kell korunkban is a szombat intázmányát helyreállítani. Ás Isten tárványának falán a rást kijavítani.[47] Jel 14:6-12 ázenetének az árvákkával³ evangéliummal ásszefággásben val³ hirdetése vágzi el e helyreállítási munkát, Ás teszi naggyá a tárványt. Ennek az ázenetnek a hirdetése Isten egyhájának feladata a májsodik advent idején (Iáisd e kányv 12. fejezetét). Ennek az ázenetnek fel kell ráznia a világot, arra szálá-tva mindenkit, hogy kászálján fel az á-táletre.

A Teremtő

imádására szálá-t³ h-vás - ázimájdítok azt, aki teremtette a mennyet Ás a fáládet", kázzvetlenál Isten árvákk tárványának negyedik parancsolatára utal. A vágso figyelmeztetés tartalma megerősíti ezt a tányt, Istennek kálálnás gondja van arra, hogy az általános elfelejtett szombat visszakapja mált³ helyét a májsodik advent előtt.

Ennek az ázenetnek a

hirdetése az egász világra khatá vizályt fog kiváltani. A kázzponti kárdás az Isten tárványe iránti engedelmesság Ás a szombat megtartása lesz. E kázdelemben mindenkinek el kell dántenie, hogy Isten parancsolatait vagy az emberekét tartja meg. Ez az ázenet egy nápet hoz látre, amely megtartja Isten parancsolatait Ás Jázus hitét. Azok, akik ezt az ázenetet elutasítják, vágál felveszik a fenevad bályegét (Jel 14:9, 12; Iáisd e kányv 12. fejezetét).

Hogy ez a misszió - Isten

tárványának naggyá Ás szombatjának dicsősággessá tele - sikeres legyen, Isten nápának kávetkezetes Ás szeretetteljes páldát kell mutatnia a szombatánneplásben.

Á

A szombat megtartása

Ahhoz,

hogy a ázmegemlékezzál a szombatnapról, hogy megszenteljed azt" (2Máz 20:8) parancsának eleget tudjunk tenni, az egász háot folyamán gondolnunk kell a szombatra; Ás hogy Istennek tetsző mádon megtartsuk, meg kell tennánk a szákságes előkászálleteket. De vigyázzunk, nehogy annyira kifáraszuk magunkat a háot folyamán, hogy ne tudjunk rást venni a szombati istentiszteleten.

Mivel a szombat az

Istennel val³ kálálnleges kázzásság napja, amely az irgalmas Isten teremtási Ás megváltási munkájának árvámteli áneplásáre h-v, el kell kerálnánk mindent, ami rontja a szombat szent Iáogkárát. A Biblia előá-ja, hogy szombaton ne vággezzánk

világi dolgokat (2Máz 20:10), szívetelenségünk minden kereseti munkáját, minden üzletet (Neh 13:15-22). Meg kell dicsőíteni Istent, dolgainkat átadjuk, foglalkozást sem találva, ha-mis beszédet sem szíva" (Ása 58:13). Ha saját kedvtelésünkre fordítjuk ezt a napot, ha világi dolgokkal foglalkozunk, akkor beszélgetésünk és gondolkodunk, vagy ha sportolunk, ez megtéríti Teremtőnkkel való kapcsolatunkat, és megszentelt telen-ti a szombatot.[48] A szombatparancs iránti tiszteletünknek ki kell terjednie mindenre, aki a hatáskörünkbe tartozik, a gyermekeinkre, munkásainkra, még vendégeinkre is, sőt állatainkra is (2Máz 20:10), hogy ők is részesülhessenek a szombat ajándékában.

A szombat

Őntek este, naplementével kezdődik, és szombaton naplementével végződik (Iásd 1Máz 1:5; v. Mk 1:32).[49] A

Szent-rés a szombat előtti napot (a őnteket) "az előszívet napjának" (Mk 15:42 - 9. prot. ford.), a szombatra való felkészülést napjának nevezi, hogy semmi ne rontsa meg a szombat szentségét. Ezen a napon, akik a család tájékozódni gondoskodnak, készítsék elő a szombati tevékeniséget, hogy a szent napon ők is megpihenhessenek (Iásd 2Máz 16:23; 4Máz 11:8).

Járni tenni a család

tagjai, illetve a házvok csoportjai, ha őnteken, röviddel naplemente előtt összegyűlnek, hogy emlékezzenek, imádkozzanak, és Isten Igáját olvassák. Egy hávjuk meg Krisztus Lelkét, mint kedves vendéget. Hasonlóképpen istentisztelettel fejezzék be a szombatot a naplemente kezeletével, Isten jelenését és vezetőket követve a vezetők hátra.

Isten arra

szíva-tja fel őnt, hogy tegye a szombatot az őrm napján (Ása 58:13). Hogyan teheti ezt? Csak akkor részesülhetnek abban az igazi őrmben és megnyugvásban, amit Isten akar adni nekik ezen a napon, ha Krisztusnak, a szombat Urjának példáját követik.

Krisztus rendszeresen

őnt vett a szombati istentiszteleteken, szolgálásokat vállalt, és vallási eligazítást adott (Mk 1:21; 3:1-4; Lk 4:16-27; 13:10). De az istentiszteletek látogatásán is kereste az emberek társaságát (Mk 1:29-31; Lk 14:1), a szabadban időzött (Mk 2:23), és szíjjelírva, szent, irgalmas dolgokat cselekedett. Amikor csak tehetett, gyógyította a betegeket és szenvedőket (Mk 1:21-31; 3:1-5; Lk 13:10-17; 14:2-4; Jn 5:1-15; 9:1-14).

Amikor

bárjlt a szenvedések enyhítését, Jézus gyílaszt: "Szabad... szombaton járni cselekedni" (Mt 12:12). A gyógyítással nem rontotta meg a szombatot, sem nem tárt el. De őnt vetett azoknak a terhes szabályoknak, amelyek eltorzították a szombatnak a feladát és őrm napjának való megnevezését és mint Istentől kapott eszközzel a jelentőségét.[50] Isten a szombatot az emberiség lelki gazdagítására színta. Helyes az olyan tevékenység, amely erősíti az Istennel való kapcsolatot; helytelen, ami eltér ettől a céltól, és a szombatot csupán munkaszíneti nappá teszi.

A szombat Ura mindenkit

pedig kéri, hogy fogadják ezt a meghívást, azoknak a szombatgyűlésre és a lelki táplálkozás napja, a menny előze; felismerik, hogy az Isten a szombatot a csúggedés megelőzésére szánta. A hetedik nap hatról hatre megvigasztalja lelkünket, és bizonyossá teszi, hogy bár jellemünk befejezetlen, Krisztusban mégis teljes. Golgotai tétellel engesztelést szerzett értünk, és beláthatunk az Ő nyugalomba." [51]

Â

Lábjegyzet

1.

Â

John N. Andrews, History of the Sabbath, 2. bővített kiadás, Battle Creek, MI; Seventh-day Adventist Publishing Assn., 1873., 3. bőv. kiad., 575. oldal

2.

Â

SDA Bible Commentary, jav. kiad., 1/220. oldal

3.

Â

I. m.

4.

Â

J. L. Shuler, *God's Everlasting Sign* (Nashville: Southern Pub. Assn., 1972), 114-116. oldal; M. L. Andreason, *The Sabbath* (Washington, D. C.; Review and Herald, 1942), 248. oldal; White: *A nagy küzdelem*, 546, 569. oldal (Washington, D. C.; Review and Herald, 1942), 248. oldal; Wallenkampf, "The Baptism, Seal, and Fullness of the Holy Spirit" (kiadatlan k zirat), 48. oldal; White:

5.

Â

White: Patriarkák és próféták, 264. oldal

6.

Â

Wallenkampf, "Baptism, Seal, and the Fullness of the Holy Spirit", 48. oldal

7.

Â

SDA Bible Commentary, jav. kiad., 1/605. oldal

8.

Â

â€žSabbath", SDA Encyclopedia, jav. kiad., 1239.
oldal

9.

Â

â€žSabbath, Annual", i. m. 1265. oldal

10.

Â

Jonathan Edwards, The Works of President
Edwards (New York: Leavitt & Allen, Worcester, hasonmÃ¡s kiadÃ¡s,

1852), 4/622. oldal. A puritánok a vasárnapot a keresztény szombatnak tartották.

11.

Â

Érdekes, hogy "nagy nap" volt az, amelyen Jézus a szombatban pihent - mert ez a szombat egyrészt a hét hetedik napja volt, másrészt a kovásztalan kenyerek hetének első szombatja. A megváltás csúcspontjának napja volt ez a nap! A teremtéskor elhangzott "egyetlen" az "elvezetett" kijelentéssel, amikor az Alkotás a Bevégző ismét pihent munkája után.

12.

Â

Samuele Bacchiocchi, Rest for Modern Man
(Nashville: Southern Pub. Assn., 1976), 8-9. oldal

13.

Â

â€žSabbath", SDA Encyclopedia, jav. kiad., 1244. oldal. LÃ¡sd SDA Bible Commentary, jav. kiad., 7/205-206. oldal is; vÃ¡l. White, â€žThe Australia Camp Meeting", Review and Herald, 1896. januÃ¡r 7., 2. oldal

14.

Â

LÃ¡sd SDA Bible Commentary, jav. kiad., 7/735-736. oldal. VÃ¡l. White: Az apostolok tÃ¡rtÃ©nete, 398. oldal

15.

Â

â€žSabbath", SDA Encyclopedia, 1237. oldal

16.

Â

A. H. Strong, Systematic Theology, 408. oldal

17.

Â

White: Patriarkátusok és próféták, 22. oldal

18.

Â

Bacchiocchi, Rest for Modern Man, 15. oldal

19.

Â

I. m., 19. oldal

20.

Â

White, Testimonies, 6/350. oldal

21.

Â

Andreasen, Sabbath, 25, oldal

22.

Â

A t rv nyesked st  gy lehetne meghatározni, hogy  zpr b lkoz s az üdvösség egyéni erőfeszítéssel való megszerzésére. Ragaszkodás a törvényhez és bizonyos el r jsok megtartásához, mint az Isten előtt való megigazulás eszközéhez. Ez helytelen, mert ő a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg előtte' (Róma 3:20)." (Shuler, God's Everlasting Sign, 90. oldal). Shuler  gy folytatja:  zAkik a szombat megtart s t t rv nyesked snek nyilvánítják, vegy k fontolóra a következőt. Ellentmond-e a kegyelem általi üdvösségnek az újjászületett keresztény, ha tartózkodik a hamis istenek im d s t ,  s tiszteletet tanúsít a második és harmadik parancsolat iránt? Erkölcsi tisztaság, becsületesség, igazmondás, ahogy a hetedik, nyolcadik  s kilencedik parancsolat tanítja, ellentétben áll-e az ingyen kegyelemmel? Mindkét kérdésre  Nem' a felelet. Nem törvényeskedés az, ha valaki megújult lélekkal megtartja a hetedik napot, és nincs ez ellentétben a csak kegyelem általi üdvösséggel. Valójában a szombat parancsolata az egyetlen olyan szabály a törvényben, amely a b nt l való szabadulás és a csakis kegyelem általi megszentelődés jeleként szerepel." (l. m.)

23.

Â

I. m., 89. oldal

24.

Â

I. m., 94. oldal

25.

Â

Andreasen, Sabbath, 105. oldal

26.

Â

SDA Bible Commentary, jav. kiad., 8/420. oldal

27.

Â

I. m.

28.

Â

James Gibbons, *The Faith of our Fathers*, 47. jav., bőv. kiad. (Baltimore; John Murphy & Co., 1895), 111112. oldal. R. W. Dale, egy kongregacionalista mondta: "Teljesen világos, hogy bármilyen szigorúan vagy Ajtatosan tartsuk is el a vasárnapot, nem tartjuk meg a szombatot... A szombat határozott isteni parancson alapszik. Nem hivatkozhatunk egy ilyen parancsra a szombat megtartásának kötelezettsége ellen" (R. W. Dale, *The Ten Commandments*, 4. kiad. [London; Hodder and Stoughton, 1884], 100. oldal.

29.

Â

Andrew T. Lincoln, "From Sabbath to Lord's Day: A Biblical and Theological Perspective," *From Sabbath to the Lord's Day: A Biblical, Historical and Theological Investigation*, szerk.: D. A. Carson (Grand Rapids; Zondervan, 1982), 386. oldal

30.

Â

I. m., 392. oldal

31.

Â

Lásd Justin Martyr, *First Apology*, Ante-Nicene

Fathers (Grand Rapids; Wm. B. Eerdmans, 1979), 1/186. oldal; Maxwell, God Cares (Mountain View, CA, Pacific Press, 1981), 1/130. oldal

32.

Â

LÃ¡sd pÃ©ldÃ¡ul Bacchiocchi, â€žThe Rise of Sunday Observance in Early Christianity", The Sabbath in Scripture and History, szerk.: Kenneth A. Strand (Washington, D. C.; Review and Herald, 1982), 137. oldal; Bacchiocchi, From Sabbath to Sunday (Rome: Pontifical Gregorian University Press, 1977), 223-232. old.

33.

Â

Socrates, Ecclesiastical History, 5/22. fejezet, Nicene and Post-Nicene Fathers, 2. sorozat (Grand Rapids, Wm. B. Eerdmans, 1979), 2/132. oldal

34.

Â

Sozomen, Ecclesiastical History, 7/19. fejezet,
Nicene and Post-Nicene Fathers, 2. sorozat, 2/390. oldal

35.

Â

Maxwell, God Cares, 1/131. oldal

36.

Â

Gaston H. Halsberghe, The Cult of Sol Invictus
(Leiden: E. J. Brill, 1972.; 26, 44. oldal. LÃ¡sd mÃ©g Bacchiocchi, â€žRise of
Sunday Observance," 139. oldal

37.

Â

Bacchiocchi, "Rise of Sunday Observance", 140. oldal
Lásd még Bacchiocchi, From Sabbath to Sunday, 252-253. oldal

38.

Â

Lásd például Maxwell, God Cares, 1/129. oldal;
H. G. Heggtveit, Illustreret Kirkehistorie (Christiania [Oslo]:
Cammermeyers Boghandel, 1891-1895), 202. oldal

39.

Â

Codex Justinianus, 3. kötet, c. 12, 3, Schaff, History of the Christian Church, 5. kiadás. (New York; Charles Scribner, 1902), 3/380. oldal, 1. megjegyzés

40.

Â

Laodiceai zsinat, 29. cikk, Charles J. Hefele, A History of the Councils of the Church From the Original Documents, Henry N. Oxenham fordításában és kiadásában (Edinburgh; T and T Clark, 1876), 2/316. oldal. Lásd még SDA Bible Student's Source Book, jav. kiadás, 885. oldal

41.

Â

Giovanni Domenico Mansi szerkesztésében, Sacrorum Conciliorum, 9/919. hasábjában, ahogy Maxwell idézte a God Cares 1/129. oldalán. Részben idézve az Andrews, History of the Sabbath and First Day of the Week 374. oldalán

42.

Â

Lucius Ferraris "Papa", 2. cikk, Prompta
Bibliotheca (Venetiis [Velece]; Caspa Storti, 1772), 6/29. oldal, ahogy
az SDA Bible Students' Source Book, jav. kiad. 680. oldalán levő
fordításban megjelent

43.

Â

John Eck, Enchiridion of Commonplaces Against
Luther and Other Enemies of the Church, fordította Ford L. Battles, 3.
kiad. (Grand Rapids; Baker, 1979), 13. oldal

44.

Â

Gaspere [Ricciulli] de Fosso, Előadás a tridenti zsinat
17. Állásfoglalás, 1562. január 18., Mansiban, Sacrorum Conciliorum, 33/529-530.
hasábján, ahogy az SDA Bible Students' Source Book, jav., szerk.
pályájának 887. oldalán fordításban megjelent

45.

Â

Peter Geiermann, The Convert's Catechism of
Catholic Doctrine (Rockford, IL; Tan Books and Publishers, 1977), 50.
oldal

46.

Â

John A. O'Brien, The Faith of Millions, jav.
kiadás. (Huntington, IN; Our Sunday Visitor Inc., 1974), 400-401. oldal

47.

Â

VÃ¶. White: A nagy kÃ¼zdelem, 402-403. oldal

48.

Â

White, Selected Messages, 3/258. oldal

49.

Â

Ahogy a SzentÃ©rtÃ©s teremtÃ©stÃ©rtÃ©netÃ©bÃ©l vilÃ©gÃ©s, egy-egy nap naplementÃ©tÃ©l naplementÃ©ig tart. LÃ©sd 3MÃ©z 23:32. verset is

50.

Â

Felhatalmazza-e Krisztus pÃ©ldÃ©je a keresztÃ©ny kÃ©rhÃ©jzokat arra, miszerint hÃ©t napon Ã©t szolgÃ©ljanak anÃ©lkÃ©l, hogy a szombati pihenÃ©st lehetÃ© tennÃ©k szemÃ©lyzetÃ©k szÃ©mÃ©re? Ellen G. White, felismerve a kÃ©rhÃ©zi szemÃ©lyzet szÃ©ksÃ©gleteit, ezt mondta: â€ŽA MegvÃ©ltÃ©s - pÃ©ldÃ©jÃ©vel - megmutatta nekÃ©nk, hogy helyes a szenvedÃ©st enyhÃ©teni ezen a napon; de ne vÃ©gezzenek az orvosok Ã©s Ã©pÃ©lÃ©k szÃ©ksÃ©gtelen munkÃ©it. Azt az Ã©ltalÃ©nos kezelÃ©st vagy azokat a mÃ©tÃ©teket, amelyek vÃ©rhatnak, a kÃ©vetkezÃ© napra kell halasztani. TudjÃ©k meg a betegek, hogy az orvosoknak is szÃ©ksÃ©gÃ©k van egy nap pihenÃ©sre!" (Medical Ministry [Mountain View, CA; Pacific Press, 1963], 214. oldal).

Az erre az egÃ©szÃ©gi szolgÃ©latra kapott honorÃ©riumot szeretetmunkÃ©ra kell fÃ©lretenni. Ellen G. White ezt Ã©rta: â€ŽSzÃ©ksÃ©ges lehet a szent szombat Ã©rÃ©it is az emberisÃ©g szenvedÃ©sÃ©nek enyhÃ©tÃ©sÃ©re szentelni. De az erre a munkÃ©ra kapott fizetÃ©st az Ã©r tÃ©rhÃ©zÃ©ba kell tenni, hogy az arra Ã©rdemes szegÃ©nyek rÃ©szÃ©re hasznÃ©ljÃ©k fel, akiknek szÃ©ksÃ©gÃ©k van az orvos szaktudÃ©sÃ©ra, de nem Ã©ll mÃ©djukban azÃ©rt fizetni" (l. m., 216. oldal).

51.

Â

George E. Vandeman, When God Made Rest (Boise, ID; Pacific Press, 1987), 21. oldal